

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Steigen kommune
Rådhuset

8283 LEINESFJORD

Deres ref.
15/180

Vår ref.
17/3056

Dato
24.05.2017

Klage fra Steigen kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Nordland politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 20. februar 2017 fra Steigen kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Steigen kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Fauske og Sørfold, Hamarøy, Steigen og Beiarn, til Indre Salten lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriktet har følgende tjenestesteder: Fauske lensmannskontor og Innhavet lensmannskontor.»

Politidirektoratet har i brev av 14. mars 2017 oversendt klagen fra Steigen kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Steigen kommune og Nordland politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Steigen kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

Postadresse Kontoradresse Telefon - sentralbord Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep Gullhaug Torg 4A 22 24 90 90
0030 Oslo 0484 Oslo Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Karl-Vidar Solberg
22 24 55 70
karl-vidar.solberg@jd.dep.no

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikter, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpoltireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er blant annet basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt.

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

Steigen kommune har i sitt brev av 20. februar 2017 begrunnet klagen i forhold knyttet til responstid, beredskap og forebyggende arbeid.

Kommunen er kritisk til at: «[...] vi nå får et nytt tjenestested der responstiden ikke tilfredsstillende noen av kravene som ligger til grunn i den nye politireformen.» Kommunen anfører at det nye tjenestestedet på Innhavet i Hamarøy kommune vil ligge 1 til 1 ½ times kjøring for de fleste som bor i kommunen, noe som oppleves som en for stor avstand.

Videre fremholder kommunen at avviklingen av lensmannskontoret vil medføre at det forebyggende arbeidet vil få en dårligere løsning samt at beredskapen vil svekkes.

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at det er mottatt synspunkter på Steigen kommunes klage fra en de 43 kommuner i Nordland politidistrikt. Dette er Hattfjelldal kommune.

Hattfjelldal kommune skriver i sitt brev av 9. mars 2017: «*Viser til brev datert 22.07.17 vedr klage fra Steigen, og brev datert 07.03.17 vedr. klage fra Sømna kommune. I begge tilfellene er klagefristen satt så kort at det umuliggjør en politisk behandling av slik klage.*»

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 14. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Steigen kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om sammenslåing av lensmannsdistriktene i Indre Salten, var basert på tilrådning fra politimesteren i Nordland politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og fagforeninger.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Steigen kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 27. februar 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Steigen kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Steigen kommune, og Politidirektoratet har vurdert det innspillet som har kommet. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingen fra Hattfjelldal kommune som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Nordland politidistrikt om endringer i den lokale strukturen i Nordland politidistrikt.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Nordland politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Nordland har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene. Videre er det opplyst at før sommeren 2016 besøkte politimesteren/prosjektet alle regionrådene og orienterte om status i Nærpolitireformen. Det ble i møtet orientert om prosessen videre. Senere fattet alle regionrådene vedtak om at kommunene skulle la seg representere gjennom de sju regionrådene som er etablert i Nordland. Gruppen hadde konstituerende møte 19. august 2016, hvor også mandat og plan for involvering ble lagt fram og godkjent. Styringsgruppen har senere hatt møter 5. oktober 2016 og 9. desember 2016. Referat fra styringsgruppemøtene er sendt alle involverte kommuner og driftsenhetslederne i Nordland politidistrikt har besøkt alle kommunene i Nordland og gjort rede for alternative forslag til fremtidig organisasjonsstruktur. Steigen kommune har ikke klaget på den forutgående prosessen.

Steigen kommune har i klagen anført at:

«Det ligger føringer i nærpolitireformen om at kommuner med over 2 000 innbyggere skal ha 20 minutter responstid.»

Departementet viser i den forbindelse til departementets oppdragsbrev til Politidirektoratet av 14. mars 2016 «Gjennomføring av Nærpolitireformen – del 3 - politidistriktenes lokale struktur». Kravet som der beskrives er at politiets beredskap skal være tilfredsstillende i hele landet og at det skal arbeides målrettet mot at responstiden skal forbedres.

Kommunen mener at avvikling av Steigen lensmannskontor vil medføre økt responstid og anfører at det nye tjenestestedet på Innhavet vil ligge 1 til 1 ½ times kjøring fra de fleste som bor i kommunen.

Politimesteren opplyser i sitt brev av 27. februar 2017 at Steigen lensmannskontor består av lensmann, to politibetjenter og en kontortilsatt, hvilket ikke kan sies være god nok beredskap, da det ofte er redusert bemanning eller ubemannet av politi grunnet turnover, vakanser, turnus, vedlikeholdstrening og kurs mv. Politimesteren fremholder også at:

«Ved å samle politiresursene vil det være mulig å tilrettelegge for mer aktiv polititjeneste på kveld og natt, samt i helgene når behovet er størst.» Politimesteren anfører videre at *«[...] så forutsettes det i ny organisasjon at patruljen er ute blant lokalbefolkningen og slik sett vil responstiden variere alt etter hvor de befinner seg i lensmannsdistriktet.»*

Videre viser departementet til politimesterens tilrådning av 15. desember 2016 hvor det fremholdes at

«Innhavet er foreslått som felles tjenestested, fordi tettstedet ligger midt i det geografiske området langs E-6 som er den mest trafikkerte hovedåren gjennom distriktet.»

I tilrådingen er det samtidig gjort rede for at kravet om maksimalt 45 minutter kjøretid til nærmeste tjenestested for 90% av innbyggerne¹ er ivaretatt samt at kjøretidsberegningen ytterligere vil forbedres ved ferdigstillelse av Hålogalandsbrua høsten 2017.

Politimesteren har for øvrig fremholdt at tjenestetilbudet for Steigen kommune totalt sett vil bedres og at Innhavet lensmannskontor, som nærmeste tjenestested, vil være innenfor en akseptable reiseavstand for Steigen kommunes innbyggere.

Departementet deler Politidirektoratets og politimesterens oppfatning om at dagens ressurser har begrenset kapasitet til vakt- og beredskap, kriminalitetsforebyggende tjeneste og etterforskningsoppgaver. Departementet mener som Politidirektoratet at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom en omdisponering av ressurser til operativ tjeneste, etterforskning og forebygging.

Den publikumsrettede virksomheten skal kunne løses av politipatruljer, noe som vil medføre bedre publikumsservice enn i dag. Politipatruljer vil også gi kortere responstid, fordi politiet gjennom kunnskapsbasert tjenestepanlegging i større grad vil kunne være der hendelser skjer og ved behov.

Steigen kommune fremholder viktigheten av forebyggende arbeid. Departementet deler denne oppfatningen og viser til at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen og samtidig understøtte det forebyggende arbeidet. Politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, lensmannsdistriktet og kommunen.

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd.

¹ Beregnet pr. politidistrikt

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Steigen kommune i Nordland politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur